

PORADA S ŘEDITELI KRAJSKÝCH ÚŘADŮ A MAGISTRÁTU HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

TÉMA: Vzdělávání úředníků ÚSC

- *Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC*
- *Informace ke sběru dat k počtu oprávněných úředních osob k přezkoušení podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*
- *Informace ke sběru dat k počtu osob ke zkoušce z autorizované konverze podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů*

Praha
2022

13. září

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy, dozoru a
kontroly

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

Aktuální stav:

- Vnitroresortní připomínkové řízení – rozeslání
- Meziresortní připomínkové řízení – říjen 2022

Cílem navrhovaných změn je zefektivnění a zvýšení kvality vzdělávání úředníků ÚSC.

V rámci stanovení těchto změn je vycházeno i z neprojednané novely zákona o úřednících v předchozí Poslanecké sněmovně P ČR (viz sněmovní tisk č. 641).

Hlavní kritéria:

- zefektivnit (zjednodušit) systém vzdělávání, akreditací a uznávání rovnocennosti vzdělání,
- garantovat i nadále požadovanou kvalitu vzdělávání úředníků ÚSC, tedy i s tím spojený kvalitní výkon především státní správy v přenesené působnosti.

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

Přehled hlavních změn:

- úprava konceptu vstupního vzdělávání a zvláštní odborné způsobilosti (ZOZ)
- ZOZ pro úředníky obcí I. typu – tzv. průřezová ZOZ
- ZOZ pro „neúředníky“ (uchazeče o práci v územní veřejné správě, volené zástupce ÚSC)
- institut uznání rovnocennosti vzdělání
- systém akreditací
- v pracovněprávní rovině úprava pojmu správní činnosti (úředníka), možnost DPP a DPČ, atd.

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

Úprava konceptu vstupního vzdělávání a zvláštní odborné způsobilosti (ZOZ)

➤ zrušení obecné části ZOZ a posílení vstupního vzdělávání

Vstupní vzdělávání bude rozšířeno o témata z obecné části ZOZ (vyjma obsáhlé problematiky správního řádu – pouze obecnější zaměření na procesní předpisy), současně jeho obsah bude pravidelně aktualizován s ohledem na měnící se potřeby ÚSC na znalosti jejich úředníků (např. v oblasti digitalizace veřejné správy, informačních systémů veřejné správy, spisové služby, komunikace apod.) a zajištění ověření těchto znalostí.

Zakončení vstupního vzdělávání písemnou zkouškou (testem) - s ohledem na náhradu obecné části ZOZ - Kurz vstupního vzdělávání bude tedy zakončen zkouškou v podobě písemného testu (online). Tento jednotný test bude v gesci MV, organizačně zabezpečován Institutem pro veřejnou správu Praha (analogicky jako u zkoušky ZOZ).

Pozn.: Hlubší znalosti správního řádu budou aplikovány do současné zvláštní části ZOZ, a to na praktických případech v rámci potřeb jednotlivých správních činností. Současně dojde v rámci vyhlášky č. 512/2002 Sb. k revizi obsahu náplně správních činností a zkoušky ZOZ tak, aby odpovídala reálnému výkonu správních činností.

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

ZOZ pro úředníky obcí I. typu – tzv. průřezová ZOZ

Úředníci obcí I. typu vykonávají v rámci své pracovní činnosti zpravidla několik správních činností, pro jejichž výkon je předpokladem ověření zvláštní odborné způsobilosti. Aby se zabránilo přílišnému zatížení úředníků malých obcí I. typu z hlediska jejich povinností k prohlubování kvalifikace, současně i s ohledem na agendu, kterou v rámci těchto správních činností reálně vykonávají, umožňuje aktuálně zákon o úřednících úředníkům, kteří vykonávají 2 nebo více správních činností v obci, kde nejsou zřízeny alespoň 2 odbory obecního úřadu nebo kde není zřízen pověřený obecní úřad, prokázat zvláštní odbornou způsobilost jen pro 1 správní činnost, kterou určí vedoucí úřadu, což ale není ideální z hlediska potřebné erudice pro výkon každé správní činnosti.

Úředníci obcí I. typu vykonávají v rámci správních činností pouze základní přenesenou působnost, tudíž se povinnost těchto úředníků absolvovat ověření zvláštní odborné způsobilosti v plném rozsahu stanoveném např. i pro úředníky obcí s rozšířenou působností, jeví jako zbytečně zatěžující a neodpovídající skutečným potřebám těchto obcí (viz např. správní činnost/*ZOZ při vedení evidence obyvatel a vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů*).

S ohledem na výše uvedené tak bude průřezová ZOZ nově zahrnovat činnosti vykonávané typicky úředníky obcí I. typu (např. ohlašovny, odpady atd.).

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

ZOZ pro „neúředníky“ (uchazeče o práci v územní veřejné správě, volené zástupce ÚSC)

➤ koncipováno jako možnost, nikoliv jako povinnost

V současné době není ojedinělým jevem, že v případě malých obcí, které nedisponují početným úřednickým aparátem, vykonávají správní činnosti podle vyhlášky č. 512/2002 Sb., též starostové či místostarostové těchto obcí (např. při výkonu veřejného opatrovnictví). Aktuálně však podle právní úpravy zákona o úřednících neexistuje pro volené zástupce obce možnost ověření zvláštní odborné způsobilosti k výkonu správních činností. Tento stav tak de facto znamená obcházení zákona o úřednících, resp. je popřeno ratio tohoto zákona, aby stanovené správní činnosti vykonávala dostatečně erudovaná osoba (úředník).

Proto se navrhuje zavedení možnosti získání zvláštní odborné způsobilosti i pro „neúředníky“ (analogie k zákonu o státní službě), což by umožňovalo v případě potřeby např. ze strany volených zástupců ÚSC získat potřebnou ZOZ k erudovanému výkonu dané správní činnosti (u malých obcí průřezovou ZOZ), což by mohli následně využít i po skončení svého mandátu ve prospěch ÚSC.

Dále by v rámci pracovního trhu bylo pro ÚSC velkým personálním a finančním přínosem možnost získat už v rámci nástupu „hotového“ úředníka.

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

Institut uznání rovnocennosti vzdělání (URV)

➤ zachování URV ex lege v rámci spolupráce s vysokými školami (VOŠ) při současném zrušení URV ve správním řízení dle § 34 zákona o úřednících

Systém postavený na spolupráci (odpovědnosti) s VŠ, tj.: VŠ se studijními programy v oblasti veřejné správy by byly poskytnuty standardy ve spolupráci s jednotlivými garanty správních činností, přičemž VŠ by na základě toho provedla komparaci s obsahem dotčených studijních programů, a sdělila konkrétní studijní programy a obory, které naplňují (popř. i po provedené vlastní úpravě) požadované standardy, tj. lze u nich uznat rovnocennost vzdělání. Souhrn všech studijních programů a oborů by pak byl vtělen do prováděcí vyhlášky s pravidelnou aktualizací ve spolupráci s VŠ. Analogický postup se předpokládá u VOŠ.

Přidanou hodnotou pro všechny strany bude obousměrné provázání akademické půdy s aktuálními (praktickými) potřebami ÚSC při výkonu jednotlivých správních činností.

Zrušení URV ve správním řízení – kompenzací bude rozšíření studijních programů VŠ v rámci URV ex lege (viz výše), plus navíc doplnění i vzdělávacích programů v rámci VOŠ (dle zjištění z praxe vhodné zvláště u sociálních pracovníků).

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

Systém akreditací

- **zpoplatnění akreditací** (osvobození ÚSC a ÚSÚ),
- **elektronizace řízení o udělení akreditace** (realizovaný projekt PEVO – plná elektronizace akreditací, podání žádostí přes Portál veřejné správy pomocí interaktivních formulářů, interní zpracování žádostí v rámci databáze),
- **zjednodušení akreditace vzdělávacích institucí a vzdělávacích programů** (aktuální systém akreditace vzdělávacích institucí by byl zjednodušen na jednorázovou akreditaci vzdělávací instituce, tudíž by odpadla nutnost žádat o obnovu akreditace vzdělávací instituce (pokud by nedošlo k odebrání akreditace vzdělávací instituce atd.); zjednodušení řízení o obnovu vzdělávacího programu; bez nutnosti dokládání posudků (nahrazeno činností akreditační komise doplněné o garanty správních činností); atd.,
- **doplnění ÚSÚ a KVOP (KÚ) jako další akreditované vzdělávací instituce** – za účelem možnosti započítání pravidelných odborných seminářů (jako nadřízených správních orgánů) pro ÚSC do průběžného vzdělávání (např. školení MV ODK ke Sbírce ÚSC, OeG k IS VS, OVS k novému přestupkovému právu apod. – nejedná se o pravidelné a povinné školení, neboť náplní ÚSÚ není vzdělávací činnost!).

Pozn.: V rámci povinného akreditovaného vzdělávání úředníků ÚSC také dojde ke snížení rozsahu plánu vzdělávání úředníka ÚSC ze současných 18 pracovních dnů po dobu 3 let na 9 pracovních dnů po dobu 3 let.

Dále bude mezi průběžné vzdělávání zařazeno i manažerské vzdělávání vedoucích úředníků, které dnes absentuje.

Novela zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC

V pracovněprávní rovině úprava pojmu správní činnosti (úředníka), možnost DPP a DPČ, atd.

- vedle klasického pracovního poměru budou moci úředníci pracovat i na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (reflektuje na současný stav obcházení zákona o úřednících, resp. pouze občasné využití úzce specializovaných činností – např. zkušební komisař na řidičské oprávnění sk. „D“),
- předpoklady na pozici úředníka ÚSC (dojde k úpravě § 4 zákona o úřednících – rozšíření okruhu osob, které se mohou stát úředníky, o občany EU),
- negativní vymezení pojmu správní činnosti pro lepší vymezení pojmu úředníka (do pojmu správní činnosti dojde k doplnění textu, že správními činnostmi nejsou pomocné, servisní nebo manuální práce – tj. v rámci zásady a contrario pak platí, že vše ostatní je správní činností, a za splnění ostatních zákonných podmínek pak při výkonu těchto činností jde o úředníka ÚSC.

Sběr dat k počtu oprávněných úředních osob podle zákona č. 250/2016 Sb. k přezkoušení

Novela zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů dne 23. 11. 2021 pod číslem 417/2021 Sb. s účinností od 1. 2. 2022, přinesla změnu v požadavcích na odbornou způsobilost oprávněných osob projednávajících přestupky.

Tato novela podstatným způsobem snižuje počet úředních osob ke zkoušce (k nahrazení zkoušky nově postačí praxe pouze 5 let v projednávání přestupků, nebo vedle vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu právo a právní věda postačí i studijní programy zaměřené obecně na právo nebo bezpečnostně právní studia na vysoké škole v České republice, navíc lhůta pro splnění odborné způsobilosti byla prodloužena do konce roku 2023).

Proto byl ze strany MV (ODK a OLG) proveden (za účelem zajištění dostatečných zkušebních kapacit) přepočet úředních osob k přezkoušení na základě dotazníkového šetření (pro ÚSÚ a ÚSC), které probíhalo do konce měsíce května 2022, s vyhodnocením v červnu a červenci 2022.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy, dozoru a
kontroly

Sběr dat k počtu oprávněných úředních osob podle zákona č. 250/2016 Sb. k přezkoušení

Údaje z dotazníkového šetření a došetřování mimo dotazník = **celkem získáno 1 121 odpovědí** (tj. 1 121 respondentů).

Ústřední správní úřady - **Za ÚSÚ bude potřeba přihlásit ke zkoušce 1 010 osob.**

Územní samosprávné celky - **Za ÚSC bude potřeba přihlásit ke zkoušce 1 533 osob.**

Celkem za ÚSC a ÚSÚ bude potřeba přihlásit u IVS Praha ke zkoušce cca 2 543 osob.* [pozn.: celkem za 5 let zkoušení máme vydáno pouze 1 944 osvědčení(!), za letošní rok k 31. 8. 2022 pouze 219(!!!)]

ODK odhadem průměrově dopočítalo počty osob za zbylé subjekty (obce), jejichž odpověď nebyla obdržena (1015 odpovědí na 6254 obcí! – např. v rámci ORP neposkytlo informace hned 42 obcí).

ÚSC byly rozděleny do kategorií – KÚ, Magistrát hl. m. Prahy, MČ Prahy, obce III. typu, obce II. typu a obce I. typu.

Za KÚ bude celkem potřeba přihlásit 93 osob ke zkoušce.

Za Magistrát hl. m. Prahy bude celkem potřeba přihlásit 13 osob ke zkoušce, **za MČ Prahy 114 osob** ke zkoušce.

Za obce III. typu bude celkem potřeba přihlásit 1044 osob ke zkoušce.

Za obce II. typu bude celkem potřeba přihlásit 161 osob ke zkoušce.

Za obce I. typu bude celkem potřeba přihlásit 108 osob ke zkoušce.

**Pro potřeby plánování termínů zkoušek je doporučeno zaokrouhlení na celkový počet 3 000 osob (důvodem jsou vedle zaokrouhlování v důsledku slabé účasti obcí na dotazníkovém šetření i noví zaměstnanci, opravné zkoušky apod.)*

Sběr dat k počtu osob ke zkoušce z autorizované konverze podle zákona č. 300/2008 Sb.

Novela zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů provedená ve Sbírce zákonů pod číslem 261/2021 Sb. (DEPO), přinesla změnu v požadavcích na fyzické osoby provádějící autorizovanou konverzi na žádost s účinností od 1. 1. 2022, **nový § 30 odst. 1:**

„Konverzi na žádost provádí fyzická osoba, která složila zkoušku; složení zkoušky se nevyžaduje, splňuje-li fyzická osoba požadavky pro provádění vidimace a legalizace⁹⁾“.

Přechodné ustanovení:

„Osoba, která nesplňuje podmínky podle § 30 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., ve znění účinném od 1. ledna 2022, a která není osobou provádějící autorizovanou konverzi dokumentů na žádost u držitele poštovní licence, Hospodářské komory České republiky nebo osoby, které byla Ministerstvem vnitra udělena autorizace k výkonu působnosti kontaktního místa veřejné správy, může provádět autorizovanou konverzi dokumentů na žádost do 31. prosince 2022.“

Zkouška se tak nově vztahuje i na zaměstnance ÚSC; nutnost ji absolvovat u IVS Praha do konce r. 2022.

⁹⁾ § 14 odst. 1 zákona o ověřování (č. 21/2006 Sb.) – ZOZ (URV) pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství, nebo zkouška matrikáře dle § 9 matričního zákona, nebo zkouška pro vidimaci a legalizaci dle zákona o ověřování.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy, dozoru a
kontroly

Sběr dat k počtu osob ke zkoušce z autorizované konverze podle zákona č. 300/2008 Sb.

Údaje z dotazníkového šetření zaměřeného na obce zpracoval odbor eGOV a OSR.

Celkem získáno 1 192 odpovědí (tj. 1 192 respondentů ze všech obcí ČR).

Z celkového výše uvedeného počtu obcí vykonává konverzi na žádost 2 478 úředníků.

Z tohoto počtu nemá složenou odpovídající zkoušku 419 úředníků.

Zkoušku z konverze má 259 úředníků.

Zkoušku z legalizace a vidimace má 1 988 úředníků.

ZOZ pro výkon správních činností při správě matrik a státního občanství disponuje 273 úředníků.

Odbornou způsobilostí matrikáře podle § 9 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách..., disponuje 460 úředníků.

Do konce roku 2022 se plánuje přihlásit k jedné z možných zkoušek pro výkon autorizované konverze na žádost 511 – 573 úředníků (pozn. z responzí zcela nesedí počet z tabulky níže preferovaných zkoušek zhruba o 62 úředníků mající zájem o zkoušku – tj. na zkoušku z konverze 302 úředníků, z vidimace a legalizace 245 úředníků, ZOZ 11 úředníků, a na matriční zkoušku 15 úředníků).

Zájem o přípravný kurs ke zkoušce (nabídka IVS Praha) má 429 obcí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy, dozoru a
kontroly

Děkuji za pozornost

KONTAKTNÍ ÚDAJE

webové stránky MV: <http://www.mvcr.cz/>

poštovní adresa: Ministerstvo vnitra ČR
Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
Nám. Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

ID datové schránky MV: 6bnaawp

Tel: 974 816 411 (429) – sekretariát odboru

E-mail: odbordk@mvcr.cz – sekretariát odboru

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy, dozoru a
kontroly